

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Electione. Titvlvs III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

...eligendi potestate privatos, ac beneficiis, quae in ipsa obtinebunt ecclesia, ad quam postulacionem huiusmodi fecerint, per triennium noverint se suspensos. Postulatores vero, qui postulacionis de se factae negotium fuerint per se vel per alium in Romana curia prosequuti, illud ibi proponi in publico vel privato consistorio facientes, etiam se duntaxat dispositioni sedis Apost. committendo, si se annum XXVII. non attigisse seiverint (ut praefertur) usque ad XXV. annum. Ceteros vero seculares & religiofos extra suorum administrationes ordinum perpetuo ineligibiles ac impossibiles esse decernimus, ac profus in habiles ad quascunque dignitates ecclesiasticas, & beneficia quolibet obtinenda.

DE ELECTIONE. TITVLVS III. CAP. I.

Multis probat argumentis, promoti in curia non debere ad propria redire sine literis sine promotione. Qui si secus fecerint, pro praelato non sunt habendi, penamq. incurrunt vice expressas. Et de ipsa extravaganti facti mentionem Panorm. in cap. qualiter, de elect. dicit, quod nullus antequam habeat literas Apostolicas super sua promotione, debet administrare, nec debet recipi ab ecclesia tanquam praelatus: alibi recipientes & receptus incurrunt penam, de qua ibi.

Bonifacius VIII.

In iudicium nobis debitum servitium exposcit, ut qui ad reformandos in clero mores & actus (proi nobis ex alto permittitur) solertius intendimus, ibi precipue determinationis accommodare remedium apponamus, ubi majus respicimus periculum imminere. Sanè quam periculolum existat, quod aliquis in officio, dignitate vel gradu fore se asserat, & protali etiam habeatur, nisi prius apte, quod asserit, legitime ostenderit documentis, tam ex civilibus, quam ex canonicis institutis colligantur evidenter. Asserentiamque cum mandatis principis se venisse, credendum non est, nisi hoc scriptis probaverit. Nec similiter creditur se assentiri legatum. Nunquam enim Apost. sedis motus fuit, absque legitis apicibus undecunque legationem suscipere. Sed nec dicenti se delegatum sedis ejusdem, creditur vel intenditur, nisi de mandato Apostolico fide doceat oculata. Similiter clerici ad alienam dioccesim sine suorum ordinariorum licentia venientes, nec in suis recipiantur ordinibus, nec ad superiores ascendant. Clerici quoque & monachi qui de suis civitatibus ad alienam urbem proficiuntur (nisi munus veniant suorum literis praelatorum) non sunt clerici vel monachi reputandi. Si quis praeterea in clericum electum se dixerit, si sacerdotem se nominet, hoc scrutandum est, quia non sine periculo est in talibus communicatione iudicium. Quod autem in illis, qui se Episcopos, vel superiores praelatos, aut etiam Abbates, Priores, seu alios monasteriorum rectores, quocunque nomine censeantur, appellant, sit discussio celebris & diligens facienda, luculenter apparet: si scandala & pericula gravia (quae ipsorum parere possent communicatio iudicium) diligentius attendantur. Hinc nos evidens evocat ratio, ut cum praemis aliis casibus, qui minoris existunt periculi, sit ex constitutionibus editis iam provisum, hunc ultimum, qui pericula graviora minatur, nequaquam sine provisione opportune remedio relinquamus. Praesenti itaque perpetuo valitura constitutione sancimus, ut Episcopi & alii praelati superiores, necnon Abbates, Priores & ceteri monasteriorum regimina exercentes, quocunque nomine censeantur, qui apud dictam sedem promoventur, aut confirmationis, consecrationis, vel benedictionis munus recipiant, ad commissas eis ecclesias & monasteria abique dicta sedis literis huiusmodi, eorum promotionem, confirmationem, con-

secrationem, seu benedictionem contravenientes, vel bonorum ecclesiasticorum ad distributionem impediunt, vel non praesumant: nullique eos abique dicta sedis literis, tam officione recipient, aut eis partem vel incrementum Quod si forsitan contra praesumptum fuerit, quod per Episcopos, Praelatos, Abbates, Priores, & alios monasteriorum regimina exercentes praedictos medio tempore actum fuerit, irritum habeatur: nec quocunque modo eodem Episcopi vel Praelati, Abbates, Priores, vel superiores exercentes, de ecclesiis vel monasteriorum promotionibus percipiant incrementum. Capitulo vero de canonibus ecclesiarum & monasteriorum ipsorum, & alii quocunque, ipsos abique huiusmodi dicta sedis literis recipientes, vel obediens eisdem, in manu sine a benedictione suorum perceptione suspensi, donec super his quae iudicis gratiam meruerint obtinere. Similiter quocunque Episcopi, Praelati, Abbates, Priores, & alii monasteriorum regimina exercentes praedicti, solto fidelitatis & obedientiae iuramento non praestito, illi etiam Praesentibus, apud praedictam sedem peltum contigerint, nec abique literis traditionis ipsius pelti, nec quocunque modo eisdem discedant: discedentes seculo (quocunque iudicium iuramentum praestiterint, & literas obtulerint) nulli de ipsorum ecclesiarum & monasteriorum promotionibus percipiant: & quicquid interim per eos (ut de eis praesentibus) actum fuerit, irritum non substat.

CAP. II.

De religiois electio non petenti ipse vel qui dicitur in consistorio, infra tempus mandatum praesentibus in ipsa superiora, est eo ipso privatum per se etiam quod si fuerit electio illius in eadem, & alia de eadem.

Si religiosus, qui abique sui superioris licentia de sede de se infra consensum non petentem illam postulationem sibi presentatam, vel eius electionem, nec quocunque modo eiusdem superioris praesentia vel absentia promotionibus, nequaquam obstat, dat generale concilium Legatione electiois exercit electionem ab ipsorum promotionibus liberam facultatem. Verum qui Episcopus, quocunque modo est, an etiam sit eo ipso iure (ut de eo componitur ex huiusmodi electione) privatus, hanc quoque electionem, hoc ipso fore privatum.

CAP. III.

Quatuor Patriarchatus in ecclesia vacantibus, quatuor deesse provideri Romano Pontifici inaequaliter, quod si non fuerit, irritum decernitur.

Idem. Sancta & Romana ecclesia, quae disponente Romano super omnes alias ordinatur potestatem habet praeparatum a Deo, ut pote mater universitatis. Cuiusmodi, & magistra, quatuor patriarchatus scilicet Antiochenum, Aegyptiacum, Constantinopolitanum, & alexandrinum, inter quas post ipsam Romanam ecclesiam Constantinopolitanam primum, Alexandrinam secundam, Antiochenam tertiam, & Hierosolimitanam quartam locum voluit obtinere, ipsaque multis prerogativis & honoribus ac privilegiis decoravit: de quarum promotionibus cum eas vacare contingit, tanto est accuratius attendendum, & attentius providendum, quanto magis eminent altitudine dignitatis, & pernicitatis, quae in provisionibus eorumdem. Super hoc igitur provisionibus nostris habita deliberatione matura, inter alia, quae considerantur occurrunt, quod omnes (quod ob hoc considerantur) sedem patriarchatus vacantibus, aut de illis, aut de eorumque ab infidelibus, vel a schismaticis occupantur, ipsarum capitulis, seu conventibus, & ceteris disceptis, quocunque extra civitates ipsarum, per alios, seu loca a civitatibus ipsis remotis.

Ex quo contingit (sicut experientis nuper nos docuit) quod vacante Constantino politiana ecclesia, per mortem Innocentii tertii Patriarchae, solum per unum duntaxat ejus canonicum fuit de novo pastore electio celebrata, aliis canonicis suis agentibus in remota: dictus autem electus iuri si quos sibi ex electione iniuncti contempserat, de eorumdem fratrum consilio & Apostolica potestate plenitudine statuitur, ut quandi civitates, seu schismaticorum, aut infidelium subint, aut subditi, aut detinebantur per eos, canonici dictam patriarchalium sedem, cum eas vel ipsarum aliquam, seu aliquas vacare contigerit, ad electionem, provisionem, seu quamvis provisionem de praeficiendo si Patriarcha vel pastore nullo modo procedant, quousque ad Apost. sedis notitiam deducatur. Nos enim a dicta praesentium decernimus irritum & inane, si secus per praedicta capitula conventus vel canonicos, aut quemvis alium vel alios scienter vel ignoranter fuerit attentatum: non obstantibus quibuscumque ipsarum ecclesiarum, vel aliorum eorum consuetudinibus vel statutis, iuramento, confirmatione dictae sedis, vel quacunque alia similitate vallatis, seu constitutionibus, privilegiis, vel indultibus sedis ejusdem, per quae effectus praesentium impediti possent quomodolibet, vel distendi, & de quibus quomodolibet notitiam nobis de verbo ad verbum in nostris litteris habenda est mentio specialis. Nulli ergo etc. Data Laterani X. Calend. Januar. Pontificatus nostri Anno 7.

CAP. IV.

Con beneficiis apud sed. Apost. vacantia sint sibi. Pape reservata, quae & quomodo apud sedem vacare dicantur eandem, et quomodo de reservationibus, fecimus de pensionibus.

Ioannes XXII.

Prohibito pastoralis officii, nobis quamquam immemora sapientia dispositione commissi, periculis animarum & ecclesiarum ac monasteriorum dispendiis, quae ob ipsorum vacationes diutinas ipsis solent frequentius provenire, congruis remediis (quantum nobis ex illo conceditur) salubriter occurrere intendentes, non celerius & utilius provideatur ecclesiis ac monasteriis antedictis, & ut Rom. eed. quae super ipsas ecclesias ac monasteria ex divina provisione obtinere dispositionem principum, honor debitus impendatur: praesentium nostrorum Romanorum Pontificum, praedicti scilicet Bonif. VIII. qui dignitates, personarum, ecclesiarum & alia ecclesiastica beneficia, & Cle. V. qui cum huiusmodi dignitates, personatus, ecclesias, beneficia, quam cathedrales ecclesias quascumque, monasteria, prioratus, administrationes & officia quaecumque, quae apud sedem Apost. vacarent, provisioni Apostolica sub certo tenore reservaverunt, vestigiis inhærentes. Nos ex causis rationabilibus, quae ad id nostrum arbitrium induxerunt, de statum nostrorum consilio, omnino detrahendo, aliqua declarando, & quaedam admodum de novo, episcopales, & eorum superiores sedes, monasteria, & regulares ecclesias, ad quae hi qui eis proprie praesentium sunt, etiam per electionem canonicam assumunt, prioratus, officia vel administrationes eorumdem, dignitates, personatus, praebendas, aliaque ecclesiastica beneficia, cum cura vel sine cura, nuncupate nomine censentur, quae apud praedictam sedem vacant ad praesens, & ex nunc in antea (donec quoad dignitas nos dignabitur) universalis ecclesiae quoad se recipiunt praesentem contigerit apud eam: provisioni nostrae de statum nostrorum consilio auctoritate Apostolica reservamus. Huiusmodi autem sedes, monasteria, ecclesias & alia praefata beneficia ecclesiastica, per mortem vel depositionem, ac privationem eorum, qui ea obtinent: per electionem cassam.

tionem, postulationem repulsionem, renunciationem, quorumbet provisionem, translationem, si ve successione numeris consecrationis, aut benedictionis dudum a dicto Clemente praedecessor. nost. promotionis impendi: nisi de ipsis disposuerit praedecessor, & a nobis, si ve auctoritate nostra promovendis impendendi apud sedem ipsam, vel etiam ubicunque aut quovis alio modo canonice vacare, apud sedem intelligimus praesentium. Episcopales insuper vel alias dignitates, ecclesias, monasteria, & alia praedicta statum nostrorum sanctae Romanae ecclesiae Cardinalium apud dictam sedem, per eorum obitum vacare censimus, si ve inibi, si ve alibi ubi tunc ipsos migrare contigerit de hac luce. Et hoc idem in dignitatibus & beneficiis quibuslibet (ut de aliis praemittitur) officialium nostrorum: videlicet Vicecancellarii, ejusdem ecclesiae camerarii, notarii, auditoris contradictorum, correctorum, scriptorum literarum, ac penitentiariorum nostrorum, necnon abbreviatorum curiae Romanae locum sibi volumus vindicare. Rursus huius nostrae reservationis editum ad dignitates, & alia jam dicta Capellanorum, nostrorum commensalium, & quorumbet aliorum ratione officii, vel ex causa legitima in dicta curia montium, quando a nobis pro nostris, & ejusdem sedis negotiis prosequendis, de ipsa curia quocunque modo praemissi, vel aliqui ubilibet ante ipsorum ad praefatam curiam redituros (durante legatione, seu prosecutione ipsorum negotiorum) rebus eximi contigerit ab humanis, duximus extendendum. Et id ipsum etiam esse volumus in huiusmodi Capellanis commensalibus: etiam si (ut praemittitur) hanc transmissi fuerint ubicunque, & ipsos rebus eximi contigerit ab humanis. Ceterum edictum ipsum trahimus ad sedes, monasteria, & alia praedicta, quae vivente adhuc dicto Clem. praedecessore nostro ulque ad ejus obitum, nisi de ipsis per eum fuerit ordinatum, & deinde ulque ad datam praesentium apud sedem vacaverint eandem: illaque vacare decernimus apud ipsam, dummodo in eis ius in re, licet ad rem non sit aliquibus acquisitum: Decernentes extunc irritum & inane, si secus in praedictis & singulis eorum scienter vel ignoranter, per quacunque seu quocunque Apostolica vel alia quavis auctoritate attentatum fuerit, vel contigerit in posterum attentari: Non obstantibus pia memoriae Gregorii decimi, ac Bonifacii octavi, & aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus super hoc editis: quatenus edicto essent & sint contraria memorata. Ceteris in ipsis constitutionibus contentis, in suo robore duraturis. Pensiones insuper annuatim Episcopis & eorum superioribus aliisque prelati inferioribus, necnon quibuscumque Capellanis, conventibus, collegiis, vel singularibus personis factas & faciendas personarum, quibus ex eisdem Cardinalibus, seu quibusvis aliis ex praenominatis personis, & pensiones praetera seu assignationes quantarum quorumbet super certis Provinciis, diocesis, ecclesiis, monasteriis, & aliis ecclesiasticis locis aur ordinibus, etiam a quibusvis praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus factas praemissis personis, si ve alicui earundem, vel monasteria, prioratus, administrationes quascumque, beneficia regularia vel alia quaelibet quocunque nomine censentur, non consueti ab olim clericis secularibus assignari: huiusmodi personis vel alicui earundem collata, si ve concessa in commendam, vel alio quovis titulo ab eisdem praedecessoribus, seu aliis Episcopis, vel superioribus prelati, capitulis, aut conventibus, vel collegiis sub edicto praedicto nolumus aliquatenus comprehendi, quo minus eis cedentibus vel decedentibus, si ve illa quovis alio modo dimittentibus, monasteria ipsa, prioratus, administrationes, beneficia, ac loca huius-

